

somut olayda, davacı tarafından açılmış menfi tespit davasının adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşüncesiyle Sayın Çoğunluğun aksi yöndeki kararına katılmıyorum. **26.10.2020**

Üye
Birol SONER

— • —

II-2247 SAYILI KANUN'UN 14. MADDESİ GEREĞİNCE VERİLEN
(OLUMSUZ GÖREV UYUŞMAZLIĞI) KARARLAR

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığından:

1- ESAS NO : 2020/479

KARAR NO: 2020/626

KARAR TR : 26.10.2020

ÖZET : Avrasya Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde profesör kadrosunda görev yapan davacı tarafından, sözleşmesini feshedilmesi sonucunda, iş akdinin feshi nedeniyle yoksun kaldığı iler sürülen parasal haklarının işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine kara verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.Ç.
Vekili : Av. İ.S.
Davalı : Avrasya Üniversitesi Müttevelli Heyeti Başkanlığı
Vekili : Av. A.Ş.İ.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Avrasya Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde profesör kadrosunda görev yapan davacı tarafından, sözleşmesinin feshedilmesine ilişkin 11/03/2013 tarih ve 2013/36 sayılı işlemin; haklı fesih nedenlerinin oluşmadığı, okul yönetimi tarafından neden gösterilmeden verilen çeşitli idari görevler alınarak mobbing uygulandığı, işlemin hukuki dayanağının bulunmadığı iddialarıyla iptali ile iş akdinin feshi nedeniyle yoksun kalınan parasal haklara karşılık olarak 122.705,00-TL alacağın 09.03.2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

TRABZON İDARE MAHKEMESİ: 31.3.2014 gün ve E:2013/490, K:2014/482 sayı ile, mahkemece ..."davacının işlem nedeniyle yoksun

kaldığı parasal hakların İş Kanunu hükümlerine belirlenmesi gerektiği anlaşılmalı, davanın parasal hakları kısmı yönünden görüm ve çözümünün adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davanın, sözleşmenin feshine ilişkin kısmı yönünden reddine, iş akdinin feshi nedeniyle yoksun kalınan parasal haklara karşılık olarak 122.705,00- TL alacağın 09.03.2013 tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmini kısmı yönünden ise davanın görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, ödenmeyen 45 günlük ücretinden şimdilik 500,00-TL ücretin tahsiline, müvekkilinin 2011-2012 güz yarı döneminde okuttuğu 184 saat karşılığı saati 60,00-TL'den şimdilik 100,00-TL ile 2011-2012 bahar döneminde okuttuğu 200 ders saatinden idari görevleri nedeni ile okutmak zorunda olduğu 84 saatin düşülmesi ile bakiye 116 saat ilave ders ücreti saatini 60,00-TL'den şimdilik 100,00-TL olmak üzere, şimdilik toplam 300,00-TL ders ücretinin tahsiline, 250,00-TL rektör yardımcılığı makam tazminatı ile 250,00-TL bölüm başkanlığı makam tazminatı olmak üzere şimdilik toplam 500,00-TL ücretinin tahsiline, son 8 aylık ücreti tutarı 42.000-TL'nin UFE+TUFE toplamı %8,5'dan şimdilik 100,00-TL ücretinin tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Trabzon 1. İş Mahkemesi: 31.12.2015 gün ve E:2014/637, K:2015/496 sayı ile, "...Davanın KABULÜ ile;

Ücret alacağı talebinin KABULÜ ile, net 7.875,00 TL'nin 500-TL'sine dava tarihi olan 06/08/2014 tarihinden, bakiye kısmın ıslah tarihi olan 06/10/2015 tarihinden itibaren işleyecek ve hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

Ek ders ücreti alacağı talebinin KABULÜ ile, net 7.741,15 TL'nin 300 TL'sine dava tarihi olan 06/08/2014 tarihinden, bakiye kısmın ıslah tarihi olan 06/10/2015 tarihinden itibaren işleyecek ve hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

-Makam tazminatı talebinin KABULÜ ile, net 8.556,14 TL'nin 500 TL'sine dava tarihi olan 06/08/2014 tarihinden, bakiye kısmın ıslah tarihi olan 06/10/2015 tarihinden itibaren işleyecek ve hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine,

-Yıllık zam farkı ücreti talebinin KABULÜ ile, net 5.556,11 TL'nin 100 TL'sine dava tarihi olan 06/08/2014 tarihinden, bakiye kısmın ıslah tarihi olan 06/10/2015 tarihinden itibaren işleyecek ve hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine..." karar vermiş, bu karar davalı idare vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi: 4.12.2019 gün ve E:2017/12966, K:2019/21732 sayı ile, somut uyuşmazlıkta; davacı, davalı Avrasya Üniversitesi ile karşılıklı imzaladığı iş sözleşmesi ile öğretim üyesi olarak çalışmakta iken iş sözleşmesinin feshedilmesi nedeniyle ödenmeyen ücret, ek ders ücreti, makam tazminatı, ücret zammı farklarının tahsilini talep

ettiği; bu durumda ilke ve açıklamalar dikkate alındığında taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu; mahkemece “dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeni ile usulden reddine” karar verilmesi gerekirken uyuşmazlığın esası hakkında karar verilmesinin hatalı olduğu gerekçesiyle mahkeme kararının bozulmasına karar vermiştir.

TRABZON 1. İŞ MAHKEMESİ: 20.2.2020 gün ve E:2020/23, K:2020/117 sayı ile, taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olduğundan, dava dilekçesinin yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK'nun 114/1-b ve 115/2 Maddesi uyarınca usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Burhan ÜSTÜN'ün Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 26.10.2020 günlü toplantısında:

1-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dava dosyası ve adli yargı dosya aslının 15. maddede belirtilen yönetime uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve davacının talep ettiği parasal haklarına ilişkin kısmı yönünden usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Avrasya Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümünde profesör kadrosunda görev yapan davacı tarafından, sözleşmesinin 11/03/2013 tarih ve 2013/36 sayılı işlemle feshedilmesi sonucunda, iş akdinin feshi nedeniyle yoksun kalındığı ileri sürülen parasal haklara karşılık olarak 122.705,00-TL alacağın işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Anayasanın “Yükseköğretim Kurumları” başlıklı 130. maddesinin birinci fıkrasında, “Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen

içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.”; ikinci fıkrasında, “Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tabi yükseköğretim kurumları kurulabilir.”; onuncu fıkrasında “Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, mali ve idari konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tabidir.” hükmüne yer verilmiş;

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na 5772 sayılı Kanun ile eklenen ve vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları ile ilgili düzenlemeler getiren Ek Madde 2’de, “Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabilir. Bu meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır.”denilmiş; Ek Madde 5’de, “(Ek madde: 17/08/1983 - 2880/32 md.) (Değişik fıkra:28/12/1999-4498/1 md.) Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.

Mütevelli heyet vakıf yükseköğretim kurumunun tüzelkişiliğini temsil eder. Vakıf yükseköğretim kurumlarının yöneticileri Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak mütevelli heyet tarafından atanır. Mütevelli heyet; vakıf yüksek öğretim kurumu yöneticilerine uygun gördüğü ölçüde yetkilerini devredebilir. Yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını ve görevden alınmalarını onaylar, yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler, ayrıca vakıfça hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.

Mütevelli heyetin toplantı nisabı ve karar alınması ile ilgili hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükmü uygulanır.” kuralına; aynı Yasadaki Ek Madde 8'de ise, “(Ek madde: 17/08/1983-2880/32 md.) Vakıfça kurulacak yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenlenir ve onların görevlerini yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır. Devlet Yükseköğretim kurumlarında çalışmaları yasaklanmış veya disiplin yoluyla bu kurumlardan çıkarılmış kişiler, vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alamazlar.” kuralına yer verilmiştir.

Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği'nin “Öğretim elemanları” başlıklı 23. maddesinde ise, “Öğretim elemanlarının seçimi, değerlendirilmesi, seçilenlerin uygun görülen akademik unvanlarla görevlendirilmeleri ve yükseltilmeleri yürürlükteki kanun ve yönetmelik hükümlerine uyularak vakıf yükseköğretim kurumunun yetkili akademik organlarınca yapılır. Öğretim elemanlarının atamalarında, devlet yükseköğretim kurumlarındaki atamalarda aranan şartlara ilaveten vakıf yükseköğretim kurumunun akademik yönden gerekli gördüğü şartlar da aranabilir. Vakıf meslek yüksekokullarında özellikle uygulamalı derslerde görevlendirilecek öğretim elemanlarının atanmasında çalışma deneyimine sahip olması gözetilir.

Vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alacak olan akademik ve idari personelin çalışma esasları 2547 sayılı Kanunda devlet üniversiteleri için öngörülen hükümlere tabidir. Bu personelin aylık ve diğer özlük hakları bakımından ise 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.” kuralı yer almıştır.

Davalı Üniversite de anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde 2809 sayılı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu”nun Ek 53. maddesi ile vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlere tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur.

İdari rejime dayalı olarak düzenlenmiş bulunan Türkiye'nin idari yapısında, kamu tüzel kişiliği idari yargının görev alanının belirlenmesinde kullanılan ölçütlerden birisidir. Kamu tüzel kişilerinin kuruluş amacı kamu yararı, faaliyet konuları ise kamu hizmetidir. Bu bağlamda, Kamu Tüzel Kişileri, özel hukuk tüzel kişilerine nazaran üstün ve ayrıcalıklı kamu gücüne sahiptirler ve tek taraflı işlemlerle yeni hukuki durum yaratabilirler. Bu nedenle de personeli kamu hukukuna tabidir.

Kanunla kurulma ve kamu tüzel kişiliğine sahip olmanın yanı sıra, Devlet Üniversitelerinde olduğu gibi Vakıf Üniversitelerinin de Anayasal güvence altına alınmış olan "Bilimsel Özerkliğe sahip olmaları” bir diğer ayrıcalığıdır. Üniversitelerde bilimsel özerklik ilkesi benimsenirken güdülen amaç, yükseköğretimin çeşitli siyasal çevre ve baskı grupları ile düşünce kümelerinin etkisinin dışında tutarak, bilimsel amaç, hedefler ve

gereksinimlerine bağlı olmalarını sağlamaktır. Bu nedenle de, bilimsel faaliyetin asli unsurları olan yükseköğretim elemanlarının, görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri gibi özlük haklarının kanunla düzenleneceği konusu, anayasal teminat altına alınmıştır.

Somut olay ve mevzuat hükümleri birlikte irdelendiğinde; davalı Üniversitenin, sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştırdığı davacının; statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare Hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu açıktır.

Bununla birlikte, davacının sözleşmesinin feshine ilişkin davalı işleminin idare hukuku anlamında bir idari işlem olduğunda kuşku bulunmamakla birlikte; davacının sözleşmesinin feshedilmesi üzerine açtığı işe iade davasında, Trabzon İdare Mahkemesince uyuşmazlığın esasının incelenmeye devam edildiği, görev uyuşmazlığına konu edilen davanın ise; iş sözleşmesinin feshinden kaynaklanan tazminat ve alacaklar olduğu görölmüştür.

Bu bağlamda, esasen; davacının sözleşmesinin feshine ilişkin idari işlemden kaynaklanan tazmin isteminin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. Maddesinin b fıkrasında belirtilen; "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerinde görölmeli gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümlünde idari yargı yeri görevli olduğundan; Trabzon 1. İdare Mahkemesinin 31.3.2014 gün ve E:2013/490, K:2014/482 sayılı kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Davanın çözümlünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Trabzon 1. İdare Mahkemesinin 31.3.2014 gün ve E:2013/490, K:2014/482 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.10.2020 gününde OY BİRLİğİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

_____ • _____

Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığından:

2-ESAS NO : 2020/500

KARAR NO : 2020/620

KARAR TR : 26.10.2020

ÖZET : Afyonkarahisar Devlet Hastanesinde taşeron işçi olarak çalışan davacının, Nisan/2018 tarihinde, belirsiz süreli iş sözleşmesi ile sürekli işçi statüsünde kadroya geçirildiği, güvenlik soruşturmasına göre kadroda çalıştırılmasının uygun olmadığı belirtilerek, iş sözleşmesinin 657 sayılı Yasanın 48/I A-8 maddesi uyarınca 06.08.2018 tarihinde feshedildiği nedeniyle, feshin geçersizliği ile işe iadesi istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.